

**Handläggare**  
Linda Lindblom  
Telefon: 08-50822310

**Till**  
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd  
2024-10-24

## Öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa - förändring av träfflokal

Rapport av utveckling av öppen verksamhet och förändring av lokal

### Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

### Sammanfattning

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd driver sedan många år öppen verksamhet genom att ha träfflokal för personer med psykisk ohälsa. Inom ramen för en återkommande översyn av verksamheten i träfflokalen har stadsdelsförvaltningen identifierat behov av att se över verksamheten utifrån att lokalen är otillgänglig för personer med funktionsnedsättning, undermålig i standard, har en olämplig utformning som gör det svårt att få en överblick för personal. Den nuvarande lokalen har sagts upp och avtal löper ut 31 december 2024.

Efter denna bedömning har andra alternativ därefter inventerats där eget bestånd och andra lediga lokaler har setts över för flytt av verksamheten.

Den beslutade lokalförändringen ger även möjlighet att utveckla innehållet i verksamheten för att möta brukares förändrade behov och bättre dra nytta förvaltningen övriga verksamheter. Delaktighet och tydligt fokus på att förbättra är prioriterade områden i denna förändring och i planeringen för den nya lokalen och utvecklingen av verksamheten innebär detta att brukare och medarbetare ges möjlighet att arbeta fram förändringar i utbud och öppettider, med syfte att få till en bra övergång och tillsammans skapa ett utbud som attraherar målgruppen. I den nuvarande planeringen har träfflokalen sin utgångspunkt i lokalerna på Lilla skafferiet. Förvaltningen bedömer också att Kravatten och Folkparken fortsatt bör vara en verksamhet.

## Bakgrund

### Stöd- och aktivitetsenheten

Stöd och aktivitetsenheten är den enhet som utför beviljade insatser till personer med psykisk och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Stöd- och aktivitetsenheten består av team som utför boendestöd; Fruängens och Älvsjös boendestöd samt neuropsykiatriskt boendestöd (NP-teamet), Havskattens stödboende, Triangelns gruppboende, sysselsättningsverksamheten Lilla skafferiet samt två samlokaliserade träfflokaler, Folkparken och Kravatten. Behoven av enhetens insatser är biståndsbedömda enligt SoL förutom träfflokal som är en öppen verksamhet som inte kräver biståndsbeslut.

### Öppen verksamhet för personer med psykisk ohälsa

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd driver sedan många år öppen verksamhet genom att ha träfflokal för personer med psykisk ohälsa. Målet med verksamheterna är att bidra till en meningsfull tillvaro med struktur och social gemenskap. Verksamheterna utgör komplement till andra insatser inom socialpsykiatrin. Träfflokalen som idag finns i Älvsjö, är en öppen verksamhet med två verksamheter; Kravatten och Folkparken. Det behövs inget biståndsbeslut för deltagande om besökaren är boende i stadsdelsområdet. För personer över 65 år krävs ett biståndsbeslut från äldreomsorgen, även då deltagaren bor i stadsdelsområdet. Verksamheten är bemannad med tre årsanställda utöver chef och administration, vilka delas med andra verksamheter inom stöd och aktivitetsenheten. Verksamheten bedrivs i ett hus på Folkparksvägen 150, ett äldre hus från sekelskiftet bestående av tre plan med några mindre och ett större rum. I träfflokalen finns kreativ verkstad, pingisbord, musikstudio, yogarum/mindre gym samt ett samlingsrum och ett mindre kök.

### Kravatten

Kravattens målgrupp är personer i åldern 18-35 med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Verksamheten är en kombinerad aktivitets- och träfflokal som erbjuder social samvaro, ett utbud av teoretiska och praktiska studiecirklar samt kulturprogram utifrån besökarnas intresse. Verksamheten är öppen del av dag måndag till fredag samt till 19.00 på måndagar. Verksamheten har inte helgöppet.

Kravatten har ungefär 20 besökare (fler män än kvinnor) som besöker träfflokalen och/eller deltar i studiecirklar eller andra aktiviteter under en månad. Det är i snitt 3-10 besökare per dag och ungefär lika många lunchgäster. Några deltagare från Kravatten håller förnärvarande på att gå över till Folkparken då de blivit över 35 år.

## **Folkparken**

Träfflokalen Folkparken är en verksamhet inom socialpsykiatri riktad till personer över 18 år med egen erfarenhet av psykisk ohälsa. Aktiviteter erbjuds utifrån deltagarens önskemål och intresse. Varje dag serveras frukost till självkostnadspris och möjlighet att köpa lunch. Verksamheten erbjuder friskvård, bland annat regelbundna besök i simhall och gör gemensamma utflykter och firar större högtider som påsk, midsommar och jul tillsammans. Verksamheten är öppen del av dag, måndag till torsdag (företrädesvis förmiddagar), men har inte kvälls- eller helgöppet.

Cirka 50-60 deltagare har besökt verksamheten, ungefär nio deltagare per dag. Vanligtvis hämtar sex till sju brukare matlådor, vilket minskat från tio till femton brukare jämfört med tidigare år.

## **Lokal**

Verksamheten finns idag på Folkparksvägen 150 i Älvsjö i en äldre villa, och är 325 kvm fördelat på tre plan.

## **Ärendet**

### **Översyn av verksamheten**

Inom ramen för en översyn av mötesplatser och träffpunkter har stadsdelsförvaltningen identifierat behov av att se över verksamheten utifrån att lokalen inte är anpassad utifrån brukarnas behov. Utöver detta är även få besökare, ett behov att vidareutveckla innehållet i verksamheten samt skapa en långsiktig hållbarhet utifrån resursanvändningen. I mars 2024 kom förvaltningen fram till att nuvarande lokal avvecklas och att andra alternativ har inventerats.

Nuvarande lokal är därför uppsagd och avtal finns till 31 december 2024. Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltning har bedömt att träfflokalen är undermålig och i dåligt skick. Lokalen är otillgänglig för personer med funktionsnedsättning, har en olämplig utformning som gör det svårt att få en överblick för personal. Det har varit återkommande mögelangrepp i källaren samt avloppslukt som har åtgärdats. Dessutom är det stort behov av att byta ut inventarier.

### **Förändring av träfflokalsverksamheten**

Förvaltningen konstaterar att utifrån ovanstående utmaningar behöver en förändring av verksamheten ske. Planeringen innebär att förändringen sker successivt, det vill säga att brukare och medarbetare ges möjlighet att förbereda förändringar i utbud och öppettider, med syfte att få till en bra övergång och tillsammans arbeta fram ett utbud som attraherar målgruppen. Mot bakgrund av ovanstående planeras träfflokals verksamhet bli en del av

boendestödet, att dessa verksamheter slås samman och att träfflokalen har sin utgångspunkt i lokalerna på Lilla skafferiet. Förvaltningen bedömer att Kravatten och Folkparken framöver bör vara en verksamhet.

### **Delaktighet**

Enheten har brukarråd två gånger per halvår, där alla är välkomna att vara med och framföra sina synpunkter och önskemål. Varje verksamhet har deltagarmöte där brukarna har möjlighet att väcka frågor till brukarrådet. På Folkparken och Kravatten hålls regelbundet deltagarmöten. Dessa möten kommer under hösten att användas för att skapa goda möjligheter så att deltagare aktivt ska vara med och forma kommande verksamhetsinnehåll och kunna påverka öppettider.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom avdelningen för funktionshinder och socialpsykiatri. De fackliga organisationerna informeras på samverkansgrupp den 8 oktober 2024 och rådet för funktionshinderfrågor får information den 16 oktober.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Både Kravatten och Folkparken är verksamheter som funnits i stadsdelen under mycket lång tid. Förvaltningen har under de senaste åren varit medveten om att det finns behov av att utveckla verksamheterna så att de motsvarar behov och förväntningar hos dagens besökare och för personer i målgruppen som inte kommit till verksamheten. Bland annat behöver verksamheten kunna möta alla åldersgrupper och tillhandahålla olika typer av aktiviteter som stärker besökarna samt kunna ha öppet kvällar och helger. Besökarna på blir äldre och det är tydligt att verksamheten har sedan ungefär tio år tillbaka haft svårigheter att attrahera yngre personer i målgruppen.

Sedan Kravatten startades har utbudet i staden av insatser som länkar unga vuxna med psykisk ohälsa vidare till arbete och studier ökat kraftigt. Förvaltningen bedömer att Kravatten och Folkparken framöver bör vara en verksamhet, Kravatten startade när det inte fanns verksamhet inom LOV då endast ALFA fanns. I dag erbjuds träning och coaching i sysselsättningsverksamheterna varför behovet har minskat. Bedömningen är att det är bäst ur ett brukar- och ekonomiskt perspektiv samlokalera träfflokalsverksamhet med andra verksamheter inom enhetens verksamhetsområde men att även utveckla mer platsobunden verksamhet utifrån vad brukarna har behov och önskemål att göra. Förändringen genomförs på ett sätt som möjliggör brukar- och medarbetardelaktighet.

Med fördel sker förändringen successivt, det vill säga att brukare ges stöd i att besöka alternativa lokaler under en period för en bra övergång och tillsammans arbeta fram ett utbud som attraherar målgruppen.

Under hösten träffar enhetschef deltagare i de berörda verksamheterna, informerar om förändring och lyssnar på önskemål och inhämtar idéer, förslag och synpunkter för att fånga upp insikter från målgruppens besökare och tillsammans planera för förändringen.

Mot bakgrund av ovanstående planeras att

- träfflokalens två verksamheter blir en.
- Verksamheten bemannas av personal både från nuvarande träfflokal samt från medarbetare som jobbar med boendestöd, så att öppettider lättare kan möjliggöras på kvällar och helger.
- träfflokalen har inledningsvis sin utgångspunkt i lokalerna på Lilla skafferiet, och att flera olika verksamheter som stadsdelen har kommer användas utifrån de innehåll som den öppna verksamheten för personer med psykisk ohälsa själva vill delta i.

Förvaltningen ser goda möjligheter att samordna verksamheten med andra personalgrupper samt att etablera samarbete med närliggande verksamheter som mötesplatser för ungdomar och daglig verksamhet som har ett stort utbud av lokaler och personal med kunskap om målgrupp och kultur- och fritidsverksamhet.

Förvaltningen föreslår att nämnden lägger redovisningen av utveckling och förändring av träfflokalens verksamhet till handlingarna.

Lee Orberson  
stadsdelsdirektör  
Hägersten-Älvsjö  
stadsdelsförvaltning

Veronica Östlin  
Avdelningschef  
Hägersten-Älvsjö  
stadsdelsförvaltning

## Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Lee Orberson, stadsdelsdirektör	2024-10-09
Veronica Östlin, avdelningschef	2024-10-08